

TAPA VALLAVOLIKOGU
MÄÄRUS

Tapa

Tapa valla noortevolikogu valimiste kord

Määrus kehtestatakse Tapa Vallavolikogu 27.05.2019 määruse nr 58 „Tapa valla noortevolikogu põhimääruse“ § 4 lg 1 alusel.

§ 1. Üldsätted

- (1) Määrusega sätestatakse Tapa valla noortevolikogu (edaspidi noortekogu) liikmete valimiste kord.
- (2) Noortekogu valimised korraldab ja viib läbi Tapa Vallavolikogu (edaspidi volikogu) moodustatud noortekogu valimiskomisjon.

§ 2. Noortekogu valimiskomisjon

- (1) Noortekogu valimiskomisjoni (edaspidi valimiskomisjon) ülesanne on registreerida käesoleva määruse nõuete kohaselt esitatud kandidaadid, teha kindlaks hääletamis- ja valimistulemused ning täita muid määrusest tulenevaid ülesandeid.
- (2) Valimiskomisjoni pädevuses oleva küsimuse lahendamiseks võtab valimiskomisjon vastu otsuse, millele kirjutab alla komisjoni esimees. Otsus jõustub allakirjutamisel.
- (3) Valimiskomisjonil on viis liiget.
- (4) Valimiskomisjoni koosseisu nimetavad oma esindaja ja tema asendusliikme volikogu hariduskomisjon ja kultuurikomisjon, vallavalitsus ning noortekogu eelmine koosseis. Valimiskomisjoni kuulub vallavalitsuse noorsootööga tegelev spetsialist.
- (5) Komisjon valib oma liikmete hulgast esimehe ja aseesimehe, kellede ülesandeks on komisjoni tegevuse korraldamine.
- (6) Valimiskomisjoni volitused kestavad kuni komisjoni uue koosseisu nimetamiseni.
- (7) Kui komisjoni liige kandideerib noortekogu liikmeks, siis tema valimiskomisjoniliikme õigused ja kohustused peatuvad kuni valimistulemuste kinnitamiseni. Noortekogu liikmeks valituks osutumisel komisjoni liikme volitused lõpevad.
- (8) Kui komisjoni liige ei saa komisjoni koosolekust osa võtta või tema volitused on peatunud, asendab teda asendusliige, kellel on kõik komisjoniliikme õigused ja kohustused, välja arvatud esimehe või aseesimehe õigused ja kohustused.

§ 3. Noortekogu valimiste aeg ja koht

- (1) Noortekogu valimiste aja ja kohad kinnitab valimiskomisjon valimiste aasta 15. augustiks.
- (2) Teave valimiste toimumise aegade ja kohtade kohta ning valimiskomisjoni kontaktandmed avaldatakse vähemalt 30 päeva enne valimiste algust Tapa valla infolehes, veebilehel ja noortekogu sotsiaalmeedia kontol või veebilehel.

§ 4. Noortekogu valimiste korraldus

Noortekogu valimised toimuvad kahes osas:

- 1) esimeses osas on kandideerimis- ja valimisõigus 13-19-aastaselt isikul, kes õpib Tapa valla munitsipaalkoolis ja kelle elukoht on rahvastikuregistri andmetel Tapa vallas;
- 2) teises osas on kandideerimisõigus 13-24-aastaselt isikul, kelle elukoht on rahvastikuregistri andmetel Tapa vallas, kuid kes ei õpi Tapa valla munitsipaalkoolis.

§ 5. Valijate arvestus ja nimekirjad

- (1) Valijate nimekirjad koostab Eesti Hariduse Infosüsteemi alusel koolide kaupa vallasekretär.
- (2) Valijate nimekirja kantakse valija kohta järgmised andmed:
 - 1) ees- ja perekonnanimi;
 - 2) isikukood.
- (3) Valijad kantakse valijate nimekirja nende perekonnanimede tähestikulises järjekorras.
- (4) Valija võib kontrollida enda kohta valijate nimekirja kantud andmete õigsust.
- (5) Kui valija leiab, et tema kohta valijate nimekirja kantud andmetes on vigu, esitab ta vigade parandamise avalduse valimiskomisjonile, kes edastab selle viivitamata vallasekretärile.
- (6) Muudatusi valijate nimekirjas teeb valimiskomisjon vallasekretäri teatise alusel.

§ 6. Kandidaatide registreerimine

- (1) Kandidaatide registreerimiseks esitamine algab 30. päeval enne valimispäeva.
- (2) Kandidaatide registreerimiseks esitamine lõpeb valimispäevale eelneval 24. päeval kell 18.00.
- (3) Valimistel võib osaleda ja end kandidaadina registreerimiseks esitada iga paragrahvis 4 sätestatud kandideerimisõiguslik isik.
- (4) Kandideerimisdokumendid on kandideerimisavaldus ja motivatsioonikiri.
- (5) Valimiskomisjon valmistab ette ja avaldab kandideerimisdokumentide näidised ning tagab võimaluse esitada kandideerimisdokumendid elektrooniliselt.
- (6) Kandideerimisavalduses isik:
 - 1) väljendab oma soovi kandideerida noortekogu liikmekandidaadina;
 - 2) kinnitab, et ta vastab noortekogu liikmekandidaadile esitatud nõuetele;
 - 3) esitab käesoleva paragrahvi lõikes 7 sätestatud andmed.
- (7) Kandidaat esitab kandideerimisavalduses järgmised andmed:
 - 1) ees- ja perekonnanimi;
 - 2) isikukood;
 - 3) elukoha aadress;
 - 4) valimiste osa (esimene või teine);
 - 5) esimese osas kandideerimisel kooli nimi, kus kandidaat õpib;
 - 6) teises osas kandideerimisel andmed hariduse kohta, kool või töökoht ja amet;
 - 7) kontaktandmeid ja sidevahendite numbrid;
- (8) Motivatsioonikirjas esitab kandidaat vähemalt 0,5 A4 lehekülje pikkuse põhjenduse, miks ta tahab olla noorte esindaja noortekogus ning teemad, mis tema hinnangul vajavad Tapa vallas noorte poolset tähelepanu.
- (9) Kandidaat allkirjastab kandideerimisavalduse ja motivatsioonikirja.
- (10) Valimiskomisjon registreerib kõik nõuetekohased kandideerimisdokumendid esitanud kandidaadid.
- (11) Registreerimisel antakse kandidaadile registreerimisnumber. Registreerimisnumbrid algavad number 1-st ja numbrid loositakse kõigile registreeritud kandidaatidele.

tidele peale registreerimise perioodi lõppu.

- 1) Kui kandidaat ei ole esitatud kõiki nõutavaid andmeid või on esitatud andmetes vigu, antakse talle puuduste kõrvaldamiseks aega kaks tööpäeva.
- 2) Kui kandidaat tähtajaks puudusi ei kõrvalda, jätab valimiskomisjon kandidaadi registreerimata. Kandidaadi registreerimata jätmise kohta võtab valimiskomisjon vastu põhistatud otsuse.

§ 7. Kandidaatide nimekirja avalikustamine

Valimiskomisjoni poolt registreeritud kandidaatide nimekirja ja kandidaatide esitatud motivatsioonikirjad avalikustatakse Tapa valla veebilehel, avalikes sotsiaalmeedia kanalites ja valimiskohtades vähemalt 2 nädalat enne valimisi.

§ 8. Hääletamise kord

- (1) Valimiste esimese osa hääletus koolides viiakse läbi valimiskomisjoni ja kooli juhtkonna koostöös.
- (2) Hääletamise kestus on ühes koolis 1-3 tundi.
- (3) Hääletamise ajal on hääletuskohas vähemalt 3 valimiskomisjoni liiget.
- (4) Hääletamine toimub koolides hääletussedelitega, mille väljastab valijale valimiskomisjon isikut tõendava dokumendi (ID-kaart või õpilaspilet) alusel.
- (5) Valija kirjutab hääletamissedele selleks ettenähtud kohta ühe selle kooli kandidaatide nimekirja kantud kandidaadi registreerimisnumbri, kelle poolt ta hääletab.
- (6) Kui valija rikub hääletamissedeli, on tal õigus saada valimiskomisjonilt uus sedel. Valija peab rikutud või kasutamata hääletussedeli valimiskomisjonile tagastama.
- (7) Hääletamissedeli laseb valija valimiskomisjoni poolt ette valmistatud ja enne hääletamise algust pitseeritud hääletamiskasti.
- (8) Valimiste teises osas valijate hääletamist läbi ei viida, vaid valimistulemus selgitatakse välja paragrahvi 9 lõikes 7 sätestatud korras.

§ 9. Hääletamis- ja valimistulemuste kindlakstegemine

- (1) Valimiskomisjon avab hääletamiskastid pärast hääletamiste lõppemist kõikides koolides. Valimiskastide avamise juures peab viibima üle poole valimiskomisjoni koosseisust.
- (2) Enne hääletamiskastide avamist peab valimiskomisjon üle lugema ja kustutama kõik valijatele välja andmata jäänud, samuti valijate tagastatud rikutud hääletamissedelid. Hääletamissedelid kustutatakse sedeli nurga äralõikamisega.
- (3) Valimiskomisjon teeb hääletamiskastides olnud sedelite alusel kindlaks hääletamisest osavõtnud valijate arvu, kehtetute sedelite arvu ja kandidaatidele antud häälte arvu ning kannab need oma protokollis.
- (4) Kehtetuks tunnistatakse hääletamissedel:
 - 1) millele ei ole kirjutatud ühegi kandidaadi registreerimisnumbrit või millele on neid kirjutatud rohkem kui üks;
 - 2) millele kirjutatud numbriga kandidaati ei kandideeri noortekogu valimistel;
 - 3) millele kirjutatud kandidaadi registreerimisnumber on parandatud ja ei ole arusaadav;
 - 4) millele kirjutatud kandidaadi registreerimisnumber ei ole loetav.
- (5) Hääletustulemuste kohta koostab valimiskomisjon protokollis, millele kirjutavad alla valimiskomisjoni kohal olevad liikmed.
- (6) Valimiste esimeses osas osutuvad valituks igas koolis kaks enim hääli saanud kandidaati. Teised kandidaadid jäävad selle kooli valituks osutunud esindajate asendusliikmeteks, reastatult saadud häälte arvu järgi. Kui kandidaadid said valijatelt

hääli võrdselt, siis paigutatakse ettepoole kandidaat, kes paikneb tähestikulises järjekorras tagapool.

- (7) Valimiste teises osas valib valimiskomisjon kandideerijate esitatud motivatsioonikirjade alusel 2/3 häälteenamusega 3 noortekogu liiget ja 2 asendusliiget.
- (8) Kui valimiste teises osas ei saa ükski kandidaat lõikes 7 sätestatud häälteenamust või on kandidaate esitatud vähem kui kolm või pole kandidaate esitatud, siis osutub valituks esimese osa valimistel gümnaasiumide asendusliige järgmiselt:
 - 1) ühe kandidaadi puudumisel Tapa Gümnaasiumi või Tamsalu Gümnaasiumi nimekirjas järgmine asendusliige, kes selgitatakse välja liisu heitmise teel;
 - 2) kahe kandidaadi puudumisel Tapa Gümnaasiumi nimekirjas olev esimene asendusliige ja Tamsalu Gümnaasiumi nimekirjas olev esimene asendusliige;
 - 3) kolme kandidaadi puudumisel mõlema gümnaasiumi nimekirjas esimene asendusliige ja kolmas liige selgub liisu heitmise teel mõlema gümnaasiumi järgmise asendusliikme vahel.

§ 10. Valimistulemuste kinnitamine ja avalikustamine

- (1) Valimiskomisjon kinnitab esimese ja teise osa valimiste läbiviimise tulemusena noortekogu liikmete nimekirja ja asendusliikmete nimekirja.
- (2) Valimistulemused avaldatakse hiljemalt kolmandal päeval pärast tulemuste kindlakstegemist Tapa valla veebilehel, noortekogu sotsiaalmeedia kontol ja/või noortekogu veebilehel.

§ 11. Kaebuste esitamine ja nende lahendamine

- (1) Kaebuse esitamise õigus on isikul, kes leiab, et tema õigusi on vaidlustatava toiminguga rikutud.
- (2) Kaebus vormistatakse kirjalikult ning selles märgitakse:
 - 1) kaebuse esitaja nimi, isikukood, aadress ja sidevahendite andmed;
 - 2) vaidlustatava toimingu kirjeldus;
 - 3) põhjused, miks kaebuse esitaja leiab, et vaidlustatav toiming rikub tema õigusi;
 - 4) põhjused, miks kaebuse esitaja leiab, et vaidlustatav toiming ei ole seaduslik;
 - 5) kuidas ja millal sai kaebuse esitaja vaidlustatavast toimingust teada;
 - 6) kaebuse esitamise kuupäev.
- (3) Kaebusele kirjutab alla selle esitaja.
- (4) Kaebus esitatakse valimiskomisjonile hiljemalt kolmandal päeval lõikes 1 nimetatud toimingust teadasaamisest.
- (5) Valimiskomisjon peab kaebuse läbi vaatama ja selle suhtes otsuse tegema viie tööpäeva jooksul kaebuse laekumisest arvates.
- (6) Valimiskomisjon teeb ühe järgmistest otsustest:
 - 1) jätab kaebuse rahuldamata;
 - 2) rahuldab kaebuse;
 - 3) rahuldab kaebuse osaliselt.
 - 4) Valimiskomisjon edastab otsuse kaebuse esitajale viivitamata.
- (7) Kui kaebuse esitaja leiab, et valimiskomisjoni otsuse või toiminguga rikutakse tema õigusi, võib ta esitada kolme päeva jooksul otsusest või toimingust teadasaamisest kaebuse volikogule.
- (8) Kui valimiskomisjon või vallavolikogu on tunnistanud hääletamistulemused kehtetuks, määrab valimiskomisjon uue valimispäeva ja korraldatakse kordushääletamine. Hääletamistulemused võib tunnistada kehtetuks ka ainult ühe või mitme kooli osas, sellisel juhul korraldatakse kordushääletamine ainult selles või nendes koolides. Valimistulemus tehakse kindlaks pärast kordushääletamise tulemuste selgumist.

§ 12. Rakendus sätted

2020. aastal on noortekogu valimiste aeg ja kohad järgmised: 15. oktoobril Tamsalus, Jänedal ja Lehtses ning 16. oktoobril Tapal.

§ 13. Määruse jõustumine

Määrus jõustub kolmandal päeval pärast Riigi Teatajas avaldamist.

(allkirjastatud digitaalselt)

Maksim Butšenkov
vallavolikogu esimees

Seletuskiri

Tapa Vallavolikogu määruse „**Tapa valla Noortekogu valimiste kord**“ eelnõu koostas koostöö Tapa valla Noortekoguga noorsootööspetsialist Aune Suve-Kütt

Noortekogu valimiste korra võimalike põhimõtteid arutas Noortekogu koosseis esimest korda 1.09.2019 koosolekul. Kaalutleti erinevaid võimalusi ning otsustati täpsemalt uurida, kuidas teistele noortevolikogudel on valimised korraldatud. 3.11.2019 tehti kaalutletud otsus kahe süsteemsete valimiste kasuks. Argumendid olid järgmised:

1. Soovime, et noortekogus oleksid esindatud kõik suuremad kogukonnad.
2. Lihtsaim viis selle tagamiseks on korraldada valimised koolides.
3. Koolides läbiviidavad valimised tagavad noortele demokraatliku valimise kogemuse, mida näeb ette noorsootöö seadus § 9 lg 2.
4. Samas noored tunnevad neid, keda nad valivad ennast esindama.
5. Ülevallalised valimiste korral noored ei pruugi tunda kandideerijaid ja nad on demotiveeritud valimistel osalema.
6. Rohkem hääli saavad noored, kes on suuremates kogukondadest.
7. Et tagada osalus võimalus ka neile 16.-24. aastastele noortele, kes on asunud õppima teistesse koolidesse, siis saavad nad kandideerida motivatsiooni kirja alusel.
8. Alates 16. aastast saab osaleda juba kohalikuomavalitsuste valimistel, seega on olemas neil võimalus demokraatliku valimise kogemuseks.
9. Tihti nooremad noored ei tunne enam endast vanemaid ning nende valituks osutumine oleks väga ebatõenäoline, mis jätab nad noortekogust välja.
10. Seega oleks võimalus ka 16+ noortel, kes tõesti on huvitatud koduvalla tulevikust.
11. Teiste omavalitsuste kogemuse näitab samuti, et 20+ vanuses noored ei osale valimiste hääletusprotsessis.

Perioodil 4.11.2019-17.01.2020 toimus dokumendi koostamine koostöös vallasekretäri ja -juristiga. Korra ettevalmistamisel on arvestatud Kohaliku omavalitsuse volikogu valimise seaduses kehtestatud tingimustega.

19.01.2020 koosolekul tutvus noortekogu valminud noortekogu valimiste korra eelnõuga ning andsid arvamuse, et sellisel kujul valimiste kord on valmis esitamiseks Tapa vallavolikogule.

22.01.2020 andis oma arvamuse Tapa Noortekogu valmiste korrale Eesti Noorteühenduste Liidust noorte osaluse spetsialist Gregory-Martin Linder. „Tõepoolest on valimiste kord väga

põhjalik, mis ei ole tingimata halb asi. Alguses tekkis peas kohe küsimus, et 3 liiget valitakse ilma nõ rahvahääletuseta, aga läbi kaaludes, siis see on täiesti okei. Teises voorus kandideerijatel on peaaegu sama kandideerimisprotsess, lihtsalt valitakse komisjoni lihthäälteenamusega. Üldiselt on täiesti okei valimiste kord. Väga loodan, et valimiskomisjon ka järgib dokumenti, et ei oleks hiljem lahkkelisid.“

Tapa valla Noortekogu valimiste korra eelnõul on kokku 12 paragrahvi.

- § 1 üldsätted
- § 2 Noortekogu valimiskomisjon
- § 3 Noortekogu valimiste aeg ja koht
- § 4 Noortekogu valimiste korraldus
- § 5 valijate arvestus ja nimekirjad
- § 6 Kandidaatide registreerimine
- § 7 Kandidaatide nimekirjade avalikustamine
- § 8 Hääletamise kord
- § 9 Hääletamis- ja valmistulemuste kindlakstegemine
- § 10 Valimistulemuste kinnitamine ja avalikustamine
- § 11 Kaebuste esitamine ja nende lahendamine
- § 12 Rakendussätted – *koht ja aeg tuleb määrata volikogu poolt, kui seda ei saa valimiskomisjon 15. augustiks teha.*
- § 13 Määruse jõustumine

KORRALDUSEST TULENEV AJAKAVA:

Tapa Valla Noortekogu põhimääruse § 4 lg 3 järgi toimuvad esimesed valimised käesolevat korda järgides 2020 aasta septembrikuus. Kultuurikomisjoni ettepanekul võiks see olla oktoobrikuu II nädal – 15.-16. oktoober. Selleks tuleb teha vastav muudatus põhimäärusesse.

- 1) Hiljemalt 22.06.2020 (juunikuu volikogu istungil) moodustab Tapa Vallavolikogu 5 liikmelise (ja 4 asendusliiget) Noortekogu valimiskomisjoni.
- 2) 15. augustiks kinnitab valimiskomisjon Noortekogu aja ja kohad.
- 3) 30. päeva enne valimisi 15.08.2020 peavad olema avalikustatud valimiste toimumise ajad ja kohad (augustikuu Sõnumed).
- 4) 30. päeval (15. 09. 2020) enne valimispäeva algab kandidaatide registreerimiseks esitamine.
- 5) 24. päeval (21. 09. 2020) kell 18.00 enne valimispäeva lõppeb kandidaatide registreerimiseks esitamine.
- 6) 2 nädalat (30.09.2020) enne valimis avalikustatakse kandidaatide nimekirjad ja kandidaatide esitatud motivatsioonikirjad.
- 7) 2 nädalat (30.09.-14. 10.2020) valimiskampaaniate tegemise aeg.
- 8) 15.-16. 10.2020 valimiste päev 5 koolis Tapa Gümnaasium, Tamsalu Gümnaasium, Tapa Vene Põhikool, Lehtse Kool, Jäneda Kool.
- 9) Valimistulemused avaldatakse hiljemalt kolmandal päeval pärast tulemuste kindlakstegemist.

Eelnõu ja seletuskirja koostaja noorsootööspsialist Aune Suve-Kütt
Eelnõu esitaja ja ettekandja [ametinimetus+nimi]